

B&W-voorstel

Onderwerp	: Adviesaanvraag voorgenomen fusie SPOM en Oeverwal
B&W-vergadering	: 11 juni 2019
Registratienummer	: bb19.00134
Registratiecode	:
Auteur	: Stefan Stevens
Portefeuillehouder	: H. Plaizier
Status	: Openbaar
Gemeenteraad	: ☐
Risem	: ☒
Persgesprek	: 12 juni 2019

Samenvatting

De schoolbesturen SPOM (Druuten en West Maas en Waal) en Oeverwal (Beuningen) hebben het voornemen te fuseren. De colleges van B&W dienen een advies uit te brengen. Dit advies wordt gevoegd bij de Fusie Effectrapportage (FER), instemming van GMR-en en Raden van Toezicht. Na toestemming van de minister worden in de 2e helft van 2019 de gewijzigde statuten aan de gemeenteraden ter instemming voorgelegd.

Besluit om

1. Positief advies uit te brengen over de voorgestelde fusie van Stichting SPOM en Stichting Oeverwal.
2. Aanvrager op de hoogte te stellen door middel van bijgevoegde verklaring.

Inleiding

Stichting SPOM en Stichting Oeverwal werken al een tijd intensief samen. Beiden zijn ze al gezamenlijk gehuisvest in Druuten en willen nu gaan fuseren. De wet- en regelgeving geeft aan dat bij fusies in het onderwijs de twee besturen advies ontvangen van B&W over de voorgenomen bestuurlijke fusie. Dit houdt in dat scholen bij voorgenomen fusies geen advies meer nodig hebben van de fusietoetscommissie. Deze toets is afgeschaft. De fusie-effectrapportage en inspraak van de medezeggenschap blijven behouden. Het kabinet geeft ruimte aan het onderwijs en stimuleert besturen om samen de uitdagingen waar het onderwijs voor staat, aan te pakken. Schoolbesturen krijgen de ruimte om samen te werken om zo o.a. krimp het hoofd te bieden.

Beoogd effect

De fusie van de schoolbesturen leidt tot het versterken van de onderwijskwaliteit, en het spreiden van financiële en personele risico's.

Argumenten

1.1. Een bestuurlijke fusie leidt tot kostenbesparing

De fusie is vooral gericht op efficiënter bestuur en organiseren. Een van de aanleidingen voor de fusie is de leerlingendaling van de afgelopen jaren. Beide besturen hebben daardoor te maken met dalende inkomsten vanuit het Rijk. De fusie draagt bij aan het verminderen van bestuurs-, personeels- en organisatiekosten. Hierbij valt te denken aan professionalisering, borging van de onderwijskwaliteit, inrichting gezamenlijke ICT en efficiëntere leerlingenzorg.

1.2. Een bestuurlijke fusie leidt tot verbetering van de kwaliteit van onderwijs

Er ontstaat een grotere organisatie zodat personeel met een bepaalde expertise breder kan worden ingezet. Op verschillende terreinen kunnen de scholen en leerkrachten van elkaar leren. De bestuurlijke slagkracht neemt toe en kan een beter antwoord worden gegeven op passend onderwijs voor iedere leerling. Hierdoor is men beter in staat om toekomstbestendig goed onderwijs op alle scholen te realiseren. De schoolvoorzieningen blijven in stand en de lokale autonomie van de scholen wordt door de fuserende besturen benadrukt. De keuzemogelijkheden blijven in stand, evenals het huidige aanbod openbaar onderwijs.

1.3. Door een bestuurlijke fusie zijn de stichtingen beter bestand tegen daling leerlingaantallen

Voor SPOM en Oeverwal is leerlingendaling één van de belangrijkste argumenten om een fusie aan te gaan. Beide besturen hebben een forse leerlingendaling achter de rug met als uitschieter een daling van 5% tot 6%

per jaar. Voor Oeverwal is de leerlingendaling afgelopen 5 jaar zelfs 20% geweest en voor SPOM bijna 15%. De komende jaren zet de leerlingendaling bij SPOM naar verwachting nog door en zal het aantal leerlingen bij Oeverwal stabiliseren. Door het dalende aantal leerlingen zijn de inkomsten sneller gedaald dan de uitgaven. Besturen hebben daar inmiddels actie op ondernomen, maar in gezamenlijkheid kan daar beter op worden ingespeeld. De toekomstige leerlingendaling heeft voor de twee besturen samen minder effect dan voor Oeverwal of SPOM individueel.

1.4. Onderwijs dichtbij met variatie in het onderwijsaanbod blijft bestaan

Uit de fusie-effectrapportage blijkt dat de besturen na de fusie in staat zijn om alle scholen open te houden. Ook behouden de scholen autonomie om hun eigen concept en kleur vorm te geven. De fusie heeft geen gevolgen voor de overwegingen ten aanzien van de onderwijshuisvesting. Het fusiedocument beschrijft het behoud van het aantal schoolvoorzieningen. In zowel de gemeente Druten als gemeente Beuningen is een proces gaande om te komen tot een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijsvoorzieningen. West Maas en waal maakt nog plannen. De fusie beïnvloedt dit proces niet.

Kanttekeningen

1.1 De fusie leidt tot meer overleg en afstemming tussen de betrokken gemeenten en de nieuwe stichting.

Op dit moment wordt per gemeente met het onderwijs overlegd. In de toekomst blijft dit ook gebeuren. Huisvesting is een thema dat bij voorkeur een lokale aangelegenheid is met hiervoor geoordeelde middelen. Daarnaast is voor te stellen dat de nieuwe stichting SPOM/Oeverwal gezamenlijke projecten uitvoert op het gebied van zorg en onderwijs. Samenwerking tussen de betrokken gemeenten vergt meer overleg dan nu, maar kan ook kostenbesparend werken.

1.2. Het succes van een bestuurlijke fusie is mede afhankelijk van een gezamenlijke sturingsfilosofie

Bevoegdheden worden bij beide besturen zo laag mogelijk in de organisatie belegd. Schooldirecteuren zijn binnen beide besturen onderwijskundig verantwoordelijk voor hun school en leggen verantwoording af aan het bestuur. Er is veel ruimte voor de eigenheid van de scholen in de eigen, lokale context die soms erg verschillend is. Er zijn wel accentverschillen, maar beide organisaties hebben op hoofdlijnen dezelfde visie en werkwijze, zowel qua structuur als cultuur. Uit de fusie-effectrapportage blijkt dat de sturingsfilosofie in beide organisaties grote overeenkomsten vertoont. Dit maakt dat een gezamenlijke sturingsfilosofie goed mogelijk is.

Financiën

Beide stichtingen zijn financieel gezond en er is goed zicht op mogelijke risico's. Ook uit het door het Bureau BDO uitgevoerde due diligence onderzoek (boekenonderzoek bij fusies) zijn geen belemmeringen voor een bestuurlijke fusie naar voren gekomen. Aan dit voorstel zijn door de lokale bestemming van middelen per gemeente geen financiële gevolgen voor de betrokken gemeenten verbonden.

Tijdspad

Na het uitbrengen van advies door de colleges van B&W, worden de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden en de raden van toezicht gevraagd om met de voorgenomen fusie in te stemmen. Wanneer al deze partijen positief adviseren, wordt de Minister om toestemming gevraagd. Na positief advies van de minister wordt de statutenwijziging voorbereid. Deze statutenwijziging wordt in de tweede helft van 2019 ter instemming voorgelegd aan de gemeenteraden van de drie betrokken gemeenten.

Communicatie

Stichting SPOM Onderwijs en Stichting Oeverwal zijn zelf verantwoordelijk voor communicatie over het fusietraject naar alle betrokken partijen. Er wordt een informatieavond georganiseerd voor de gemeenteraden van West Maas en Waal, Druten en Beuningen. Volgens de wet is er namelijk voorafgaande instemming nodig van de betrokken gemeenteraden bij een voorgenomen statutenwijziging (Wet op het primair Onderwijs, artikel 17). De gemeenteraden ontvangen binnenkort een uitnodiging voor deze bijeenkomst. Naar verwachting wordt de statutenwijziging najaar 2019 aan de raden voorgelegd. De inspectie is door middel van nieuwsbrieven en gesprekken geïnformeerd over het voornemen tot fusie.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Fusie SPOM-Oeverwal adviesaanvraag gem Beuningen (at19001364, niet openbaar)
2. Bijlage 2: Fusie-effectrapportage SPOM – Oeverwal (at19001363, niet openbaar)
3. Bijlage 3: Brief advies voorgenomen fusie (UI19.04942, niet openbaar)

Besluit d.d. 11/06/2019

Akkoord